

REDACȚIA

Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 23.

ABONAMENTUL

pentru Austro-Ungaria:

pe 12 m.	20 cor.
pe 6 m.	10 cor.
pe 3 m.	5 cor.
pe o lună	2 cor.

N-ri de Duminică pe un 4 cor.

Pentru România și străinătate pe un 40 franci.

Manuscrisurile nu se înapoiază.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA

Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 23.

INSERTIBILE:

De un cor paravan: prima dată 10
bani; a doua oară 15 bani; a treia
oară 20 de lire publicitare.

Atât abonamentele, cât și inserțiile
se plătesc în avans în Arad.

Preturi pentru oraș și împrejurimi

scriitori cotizațiile nu se primesc.

Noblețea noastră.

Rămâne ceea-ce e sănătos și pierе ceea-ce e stricat.

S'au părădat în curgerea veacurilor multe popoare pe pământul brăzdat de pluriile noastre, și toate ne-au asuprit și s'au mbuibat făcându-și parte din roadele muncii noastre, dar nici unul n'a ajuns să se ridice suflătește în rând cu noi.

Nu poate nimeni să-și mai deе seamă, de-or fi fost străbunii nostri pe timpul lui Constantin-cel-Mare, când mânoasele șesuri la poalele Carpaților erau stăpânite de Vandali și de Visigoți, care aici la noi au urzit începuturile culturii germane. Erau viță nobilă Germanii aceștia, care nu de noi au fost alungați de aici și, trecând ca o furtună peste țările dela mează-zi, au ajuns în cele din urmă să întemeieze regate strălucite ocna în Spania unită și chiar mai departe, în Africa, alții. S'au stins însă de pe fața pământului de numai în mintea cărturarilor mai rămas amintire despre vecinirea lor.

Ca potopul cutropitor s'au revărsat apoi peste pământul acesta dimpreună cu Hunii, Getele de Ostrogoți și de Longobarzi și de Gepizi. Cel mai strașnic dintre dânșii, Hunii, au ținut timp de o sută de ani aproape lumea în spaimă, apoi s'au stins și ei, cum s'au stins și Gepizii în urmă, ear cei mai leștiniști, Ostrogoții și Longobarzii și-au înființat unită după alții regatele în Italia și au perit ca Visigoții și Vandali.

Au urmat apoi Avarii, care timp de peste două sute de ani au stăpânit valea

Dunării, și Slavi, care au pătruns încetul cu încetul ca niște lăcuste și s'au așezat cu gând de vecinică viețuire pretutindeni, unde azi numai urmele lor le mai găsim.

Venit-au mai târziu rând pe rând Maghiarii și Pacinații și Cumanii și în cele din urmă, în coada Mongolilor, odinioară înfricoșatii Tătari.

Nu știm, ce erau străbunii nostri în îndelungatul timp, când toate aceste popoare înzestrate cu mari destoinicii se 'nvălmășiau pe la poalele Carpaților; nu mai încapе însă nici o îndoială, că dânșii erau omeneste mai presus de cât toți, căci ceilalți n'au urmași de-o potrivă cu ai lor. Înțelepții afară din cale trebuiau să fie pentru-că în mijlocul unei lumi, care se macină însăși pe sine, să urzească un neam trainic ce crește, se întărește și se ridică în vreme-ce alte neamuri mai puternice scad, slăbesc, cad și pier în cele din urmă.

Viu are să fie în toate clipele vieții noastre în noi simțământul, că neamul acesta suntem noi, care, iviți ca din senin, prin propriile noastre vrednicii, nu asuprim pe alții, ci cu toate că mereu eram asupriți.

Ne-am susținut în luptă cu Tătarii, cu Leșii și cu Cazacii, în luptă cu Maghiarii, cu Turcii și cu Grecii din Fanar, micl noi și mari ei odinioară, ear azi noi mai presus decât toți.

Ce sunt azi Tătarii!? — ce sunt Leșii și Cazacii? — ce sunt Turcii și Grecii alături cu Românii, care sunt cel mai mare popor în Orientul Europei și cel mai sigur focar de ordine și de civilizațiune!?

Maghiarii, dac'ar fi oameni cu minte, n'ar scăpa nici o dată din vedere adevărul acesta și ar trage din el învățătură pentru propria lor viețuire.

Smintii trebuie să fie cei ce-și dau simțământul să le bage în minte gândul, că se poate nimici azi poporul român și că neamul Maghiarilor se poate susține și în luptă cu Românii.

Veacuri multe și îndelungate de-a rândul au fost asupriți Românii și s'au supus, numai truște însă! Ori-și-cât de aspre ar fi fost stăpânirile, ei și-au păstrat neatârnată suflătească în toate împrejurările. Simțindu-se prin ființa lor suflătească mai presus decât asupritorii lor, ei au răbdat și au suferit violențele, dar nu s'au lăpădat nici de limba lor nici de legea lor, nici de obiceiurile așezate de străbunii lor, nici de felul lor de a vedea lucrurile: smintit trebuie să fie cel ce crede, că se vor lăpăda azi, când asupririle din trecut nu mai sunt cu putință, și vor asculta de vre-un Pista sau Sanvi ori, dacă cunoaștem lumea, îi știu firea și ne luăm inspirațiunea din adâncă înțelepciune a străbunilor nostri.

Au perit de pe pământul acesta toți cei ce nu erau în stare să trăiască din propriile lor vrednicii, și dușmanii de moarte al poporului maghiar cei ce stăruie ca în regatul ungar Maghiarii ei singuri să stăpânească.

E fără îndoială ușor și totodată și plăcut lucru pentru Maghiarii să-și susție așezămintele culturale din roadele muncii tuturor cetățenilor din regatul ungar și să-și facă

Activitatea și progresele Academiei dela 1884 până acum.

(Urmare și fine).

Astfel a adunat și a format Academia această mare și bogată comoară pentru istoria națională. Lumina, care zilnic se scoate din mulțimea aceasta de documente asupra greului trecut al neamului nostru, este din ce în ce mai mare și mai binefăcătoare.

Ajutoare. — Academia a dat, pe cât i-au ajuns putințele, ajutoare pentru tipărirea unor opere folositoare, pentru misiuni, studii și cercetări științifice. S'au dat în acești 12 ani, pentru acest scop, suma de lei 45.400.

Sedinte. — Activitatea internă a Academiei s'a dezvoltat în liniște și cu demnitate. Chestiunile aduse și desbătute înaintea ei au avut adese-ori răsunet în public, care a urmărit cu un interes tot deauna viu lucrările noastre. În acești 21 ani Academia a ținut 1016 ședințe ordinare, 4 extraordinare, 159 publice și 36 solemne. Pe lângă lucrările de ordine administrativă, Academia a desbătut în aceste ședințe numeroase chestiuni științifice și a ascultat memoriile și comunicările de mare însemnătate. Comunicările făcute au fost în număr de 370, ear discursurile de recepțiune, cu răspunsurile lor, în număr de 12.

Personal. Spre a face față trebuințelor din ce în ce mai mari în conducerea deosebitelor servicii ale Academiei, la păstrarea, rânduirea și folosirea colecțiilor, a trebuit treptat să sporim și numărul funcționarilor. Alocațiunile pentru personal erau foarte modeste la început.

La 1884 întreg personalul se compunea din: 1 casier comptabil, 1 bibliotecar arhivist, 2 copisti, 1 scriitor și 1 servitor, plătiți cu lei 13.080.

Astăzi personalul serviciilor este împărțit în trei secțiuni: 1) Cancelaria secretariatului general cu 1 secretar-arhivar și avocat, 1 secretar-corector al publicațiilor, 1 ajutor-corector, 1 îngrijitor al imobilelor, 1 scriitor; 2) Casieria cu 1 casier-comptabil, 1 ajutor, 1 scriitor, 1 conservator al publicațiilor; 3) Biblioteca cu 1 bibliotecar, 3 ajutoari, 10 scriitori, 1 ajutor paleograf. În total serviciul central are 24 funcționari și 11 servitori. Rătribuțiunile tuturor se urcă la lei 87.960.

Îmi îndeplinesc o datorie de conștiință amintind, cu această ocaziune, că activitatea, preciziunea și zelul întregului personal al Academiei merită lauda noastră a tuturor. Funcționarii nostri sunt legați cu inimă și suflet de acest mare institut, care se poate sprigini pe credința și devotamentul lor. Acesta este rezultatul muncii neobosite a bibliotecarului nostru Ioan Bianu.

Donațiuni. Din cele arătate până aci, putem constata situațiunea înfloritoare în care a ajuns Academia și modul cum ea și-a îndeplinit înalta-i misiune culturală. Era natural ca o activitate atât de frumoasă și binefăcătoare să atragă de timpuriu asupra ei bună-voința tuturor oamenilor de bine.

Trebue însă să recunoaștem, domnilor colegi, că toate silințele noastre n'ar fi produs rezultatele de care azi avem dreptul să ne felițăm, dacă ele nu ar fi fost încurajate și ajutate de puternicul indemn dat de înțeleptul

nostru Suveran și de Augusta Sa familie, care au urmărit cu un interes statornic lucrările noastre. Majestatea Sa, stând în fruntea acestei instituțiuni, a venit adese-ori în mijlocul nostru dimpreună cu Majestatea Sa Regina și cu Altețele Lor Principele și Principesa României. MM. LL. și A. S. R. Principele, în deosebi, au luat parte activă la urcarea noastră, prin cetiri de opere ale lor proprii, pline de înalte gândiri și de nobile simțăminte. Darurile bogate, făcute de Rege Academiei au îmbogățit colecțiunile ei și au înlesnit întreprinderea unor mari lucrări.

Exemplul viu al Suveranilor nostri a găsit imitatori încălzii de cele mai înalte simțăminte patriotice și generoși donatori, care s'au grăbit a pune la îndemâna Academiei parte din averea lor, ba chiar toată agoniseala vieții lor. Aceste porniri au fost prielnice și hotărâtoare pentru înălțarea Academiei într'un timp atât de scurt și ele i-au dat putința ca să poată săvârși lucrări bune și folositoare. Din legatele și donațiunile făcute în acești 21 de ani, Academia a întemeiat 20 fonduri.

Domnilor Colegi,

Reamintindu-ne activitatea și progresele Academiei dela 1884 până azi, constatăm că această instituțiune a făcut mari progrese, a dezvoltat o însemnată activitate, și și-a câștigat în fața întregii națiuni pozițiunea de înaltă instituțiune culturală. Academia dispune astăzi de bogate mijloace materiale și de netăgăduită putere morală. Ea posedă colecțiuni de o mare valoare, cu ajutorul cărora dă un impuls bine organizat muncii științifice, mai ales pe tere-

numai ei parte din beneficiile vieții comune; deprinzându-se însă cu acest ușor și plăcut fel de a trăi, ei își sleiesc înșiși puterea de viață și ne-o sporesc pe a noastră, care susținem pe ale noastre, susținând și pe ale lor.

Ce avem să ajungem noi, când, scăpați de apăsare, vom avea să susținem numai pe ale noastre și ce se va alege de dinșil, când vor fi nevoiți să trăiască numai din a lor proprie vrednicie!?

Mare e deosebirea între dinșil și noi!

Știind, că nu e în lumea aceasta nimic dăinuitor și că stăpânirea mai ușor se câștigă decât se păstrează, ei, care s'au deprins a trăi în răsfațare, privesc cu temere în viitor, eară noi așteptăm cu inima voiasă ziua de mâine, care poate să ne aducă ușurare.

Așa a fost de când e lumea: popoare deprinse a trăi din roadele muncii săvârșite de alții sunt osândite să peară când stăpânirea nu mai li-e cu putință și-si fac ele înse-le prin abus de putere peste puțină stăpânirea.

Am trăit, trăim și vom trăi noi Români, care am moștenit dela părinții nostri destoinicia de a ne susține, stăpânindu-ne pe noi înșine, din propria noastră vrednicie, și am răzbit prin toate nevoile vremilor grele iubindu-ne între noi, păstrându-ne limba, legea, obiceiurile și firea față cu toți binevoitoare.

Acoasta ni-e noblețea, și, pătrunși de simțământul acestei noblețe, putem să privim de sus în jos asupra celor ce după vremuri ne-au asuprit și să așteptăm în liniște ziua de mâine, care nouă numai ușurează să ne aducă.

în comitatul Timișorilor. Săptămâna trecută a expirat concursul la postul de vicșpan al comitatului Timișorilor. Și-au prezentat trei reflectanți recusele: *M. yer Károly, fost deputat dietal, Ioanovich Sándor, actualul protonotar, Kovács Gyula, președintele sedriei orfanale și — precum se vestește — Kapdebó Gergely, vicșpanul abșis care temându-se că i-se va nimici mandatul, fiind la mijloc caz de incompatibilitate, pentru ori-ce eventualitate optează la post. Pentru postul de protonotar, contându-se la eventuală alegere a actua-*

lului protonotar, și-au prezentat recusele: Fecency Sándor, vice-notar și Somogri Gyula, protonotretor în Biserica-Alba.

Frumoasă gospodărie!

Fără perdea. În țeara, unde se zice, că cetățenii se bucură de egalitate de drepturi, în aceea țeară, care e botezată de cea mai liberală, unde, se zice, că naționalitățile nu sunt asuprite, iată cum se scrie și se rezonează despre aceste naționalități:

„Sufragiul universal ar spori necondiționat numărul deputaților de naționalități, luând de bază, actuala arondare a cercurilor. Dacă însă s'ar rotunji așa fel aceste cercuri, ca elementul maghiar să absoarbă pe alegătorii de naționalitate, atunci sufragiul universal n'ar ascunde în sine o primejdie mare din punct de vedere național (Înțelege: unguresc) întrebare însă, că în câte procente a cercurilor s'ar putea reuși cu o astfel de regulamentare patriotică a naționalităților? Și pe lângă majoritatea de azi absolută a Maghiarimei, s'ar afla 50—60 cercuri, unde naționalitățile — fără alianțe — prin ațătarea turbată a advocaților, popilor și învățătorilor lor, ar putea obține rezultatul.

Și din punctul de vedere vital al vieții noastre naționale ar fi de dorit, ca dreptul electoral să fie legat de cunoașterea în vorbă și'n scris a limbii maghiare. Ba și unele măsuri extraordinare par a fi inevitabile.

Așa seriu pericunată dela „Arad és Vidéke” vorbind despre reforma dreptului electoral. Clar și explicit: naționalitățile să fie despoiate de drepturi! Aceasta o cere interesul „națiunii”, căci sub termenul acesta jupânii se subînțeleg numai pe sine și pe Maghiari. Nu e aceasta agitație împotriva noastră? Unde sunt procurorii? Unde e legea?

Ori s'o știm, că împotriva noastră este totul iertat.

Dar s'o știm odată!

O instalare.

— Corespondență particulară. —

Șiria la 2 Maiu 1904.

O serbare magnifică de sunete s'a petrecut azi în comuna noastră. Nou alesul protopop al tractului Șiria, rev. M. Luca a fost azi instalat cu o ne mai văzută pompă și în mijlocul unei evlavii și entusiasm rar. Biserica era fixată de credincioși, după-cum venit-au aproape toți preoții și învățătorii din tract și din tractul vecin al Chișineului, (Aurel Iancu), al Boros-Ineului

(Z. Milian) și Belintului (I. Capitan), precu și fruntași din Arad și alte locuri.

Actul instalării l'a condus P. C. protosincelul R. R. Ciorogariu, mandat al P. S. Sale Episcopului Aradului, care d'această zi a știut să facă nu o simplă sebare de administrare bisericească, ci de înșăpătate.

După-ce s'a slujit jumătate liturghie. Ciorogariu a condus pe noul protopop, față poporului, aproape de amvon, fiind o vorbire, care a făcut să lăcrimeze duioșie și evlavie sute de ochi, vorbire despre chemarea sublimă a servitorilor altorului. A cetit singhelia prin care P. S. Episcopul îl investește pe nou alesul protopop cu toate atribuțiunile, îl predă pecel și cheia bisericii. Îl face elogiul pentru activitatea sa de până acum și-l recomandă turma cuvântătoare în deosebită grije și dragoste și-l dorește hârnice în noul post.

Protopopul M. Luca ține o cuvântare program, care a răpit toate inimile. S'a dovedit orator bisericesc de frunte: vorbea cuminte, cald și cu un patos care captează. A făgăduit solemn să-și pună tot sufletul și toate puterile în slujba neamului și a bisericii.

Atât această vorbire, cât și a P. C. viosului mandatar episcopesc a fost înșăruptă adesea de aclamările entusiaste a numărșilor creștini, nespuiți de veselie și fericiți.

S'a urmat și s'a terminat apoi liturghia după care la casa protopopească părinte protosincel Ciorogariu a făcut festania. E noul protopop a primit felicitările. Întâi de dl comisar konzistorial, apoi părintele J. Leuca a vorbit în numele preoției tractului, învățătorul Alexe Dobos în numele învățătorilor, căp. N. Luca (președintele comitetului parochial) în numele comitetului bisericesc. Toți au exprimat dragoste și credere.

În răspunsul său rev. domn protopop i-a asigurat de întreaga sa solitudine pentru dreptmăritoarea biserică ortodoxă scump neamul românesc.

*

nul studiilor limbii, literaturii și al istoriei naționale. Avem dreptul a spera că un viitor rodnic este asigurat acestei Instituțiuni. Acest viitor va fi cu atât mai înfloritor, cu cât vor fi mai mari și mai vii statornicia și devotamentul nostru și al celor cari ne vor urma, de a lucra cu spirit pătrunzător, cu inimă curată și cu conștiința clarificată a datoriei mari ce ne sunt impuse pentru a lumina neamul nostru.

Nu pot încheia această expunere retrospectivă, fără a vă împărtăși un simțământ care m'a dominat din ziua în care, printr'o deosebită bună voință, am fost chemat în mijlocul Domniilor-Voastre, și care acum, la vârsta înaintată a vieții mele, mă stăpânește și mai mult. Am ajuns, prin mila Celui Atotputernic, în zile de bătrânețe, când omul e dator a-și face socoteala faptelor sale, am trecut printr'o viață de multe ori sbuciumată de nevoile țării, pe care o servesc ca bărbat politic de o jumătate de secol. În sânul Academiei, în mijlocul Domniilor-Voastre, în activitatea culturală și în ocupațiunile intelectuale, am găsit mulțumirea, mângâierea și liniștea, care m'a întărit și luminat în zile grele. Îmi împlinesc o datorie sufletească exprimându-vă astăzi întreaga mea recunoștință pentru încrederea ce mi-ați arătat și pentru ajutorul prețios și binevoitor ce mi-ați dat ca să aduc la îndeplinire, timp de 21 de ani, sarcina serviciului de Secretar general.

Nobilă și sfântă, dar tot-odată greu și delicată este misiunea acestei instituțiuni în viața și progresul neamului nostru. Toți membrii Academiei, cei de acum și cei viitori, să fim pătrunși de această misiune. Conștiința luminată a datoriei să ne întărească puterile, să ne

lumineze mințile și să ne îndrepteze pașii la toate hotărârile să ne fie conduse sere felul năzuințelor noastre de a lucra pentru progresul cultural și moral al neamului nostru. Așa dar: Sus inimile! să fie totdeauna pentru noi cuvânt povătuitor. Sus inimile! la muncă! la cugetări! la făptuire! Sus inimile! pentru înălțarea și întărirea sufletească a neamului Sus inimile! la alegerile membrilor, la darea premiilor, la publicarea lucrărilor, la munca noastră proprie! Să lasăm la o parte ori-ce alte preocupări lătrualnice! Să ne socotim ca niște preoți slujitori la altarul culturii neamului. Să fim pătrunși de această înaltă misiune. Astfel lucrând va crește necontenit marea încredere pe care a pus-o în noi Regele nostru și atâți băbrați patrioți, cari au depus agoniseala lor în mâinile noastre. Astfel Academia Română se va înălța tot mai sus și va ajunge să poată sta și ea cu cinste alături și de-o potrivă cu surorile ei, cari răspândesc lumina cea mare a științei în lumea întreagă.

Aceasta este cea mai vie dorință a inimii mele și cea mai caldă urare ce fac academicienilor români de astăzi și celor viitori.

Așa să dea Dumnezeu! *Dimitrie Sturdza, secretar general.*

EMINESCU.

POEZII INEDITE¹⁾

I.

SONET.

Ai noștri tineri la Paris învăță
La gât cravata cum se leagă nodul

¹⁾ Din volumul de Postume, Ed. II. pusă sub tipar.

S'apoi îmi vin de fericesc norodul
Cu chipul lor istet de oaie creată.

La ei își cascade ochii săi norodul
Că-i vede 'n birjă, răsucind mustața,
Ducând în dinți țigara lunguiată
Ei toată ziua bat de-a lungul Podul.

Vorbesc pe nas, ca să timbanel se strînă
Stâlpi de bordel, de crîșne, cafenele,
Și viața lor nu ș'o muncesc, — ș'o plimă

S-aceste mărfuri fade, ușurele,
Ce au uitat pân' și a noastră limba
Pretind a fi pe cerul țerii — stele

II.

DAȚI-MI ARPA DE ARAMĂ.

Dați-mi arpa de aramă
Dar cu strunile de fier,
Ca să cânt acuma cer
Ca un vânt, ce se sfărâmă
Printre stânci de 'nghet și ger.

Dați-mi arpa de aramă
Pe-a mea frunte crengi de brad,
Vreau să cânt ca lărgul vad
Sau c'a lunei sfântă dramă
Sau ca răcnetul din iad.
Voi să cânt în poezie
De-acei timpuri urîți-păgâni
Când strămoșii cei bătrâni
Se luptau cu bărbăție
Și-și dau nume de Români.
Da, Români, popor de fală
Cap de geniu, piept de foc,
Cu gândirea de proroc,
Dar cu inima regală
Și cu flămuri cu noroc...

A urmat banchetul, servit în localitatea școalei, participând 80 de persoane și servit bine, ceea-ce e meritul harnicei d-ne protopopese. Seria toastelor a început-o dl protopop **Lucuța**, ridicând paharul în onoarea preabunului episcop Ioan I. Papp.

P. C. Sa protosincol **Ciorogariu** a închinat în sănătatea noului protopop, care la îndul său, ca fost elev al dlui Ciorogariu, răspunde așa fel, că stoarce lacrimi multora.

Preotul **Cure** (Covasint) salută pe noul protopop în numele preoției.

Russu Șirianu, la dorința celor prezenți, toastează în cinstea mândrului popor din Siria.

Parintele protopop asigură pe preoți de dragostea sa.

Parintele **Z. Milian** toastează în onoarea luptătorului național **Russu Șirianu**.

Învățătorul **Aug. Boțoc** vorbește în numele învățătorilor români recomandând deosebite griji noului protopop școala română.

Parintele protopop mulțumește învățătorilor pentru dragostea, ce i-au arătat-o și-i asigură de toată râvnă sa pentru școlile confesionale.

Învățătorul **Alexe Doboș** în cuvinte trbne simțite aduce mulțumiri fostului administrator **Tr. Terebenț**.

Parintele **F. Leuca** a toastat în onoarea domnei protopopese, mulțumind pentru buna găzduire și gentileță.

Diseară reprezentație teatrală și petrecere cu dans.

În jurul unei zile...

— 1 Maiu —

Prima Mai e ziua de convoinți, de procesiuni ale muncitorilor. Tablete purtate cu inscripțiile diferitelor brânse de industrie, steag roșu... Simbolul singelui și apoi cântecul *Marseillesa*... suvenir a unor vremuri de primejdie pentru capitaliști; anarhiștii își revendică loruși dreptul sărbătorii și au inscenat prin străinătate *Amiens*, *Toulon* etc. demonstrații singeroase, căci roșu e singele și s'a răspândit vestea, că

Dați-mi arpa cu rugină
Să mai cânt sguditor
De-al Românilor popor
Și de-al țării cea română
Și de-al secolilor dor.
Să cânt nația ce vie
Poartă jugul cel de lemn
Sub al barbarilor semn;
Multe semne de sclavie
Și de viață nici un semn.
Să cânt țerit văduvite
Legit fără de Dumnezeu
Să cânt frunții de ateu
Ce reneagă tată-mamă
Și-I ca dușmanul mai rău.

SPRE MORMÂNT.

În liră 'mi geme și suspinu'n cânt,
Căci eu imi vârs acum veninu'n vânt.
Prin minte-un stol de negre gânduri trec;
Spre casa cea de patru scânduri plec
Gemând, plângând, cu fruntea mea pe mână.
Se rumpe suflet, mi-se rumpe sin,
Scăpare caut în zadar de chin,
Să sting un dor, ce'n sinu-mi arde viu.
Când te doresc, eu cânt încet-încet,
Plec capul la pământ încet-încet,
Și glasul meu răsună tânguios
Cu tristul glas de vânt încet-încet,
Și ori-ce vis, ori-ce dorință mea
Eu singur le-am înfrînt încet-încet...
Săgeata doar a cântului de-amor
În suflet mi-a intrat încet-încet
Și simt veninul pătrunzând adânc
Și nu-mi rămâne decât să pornesc
Spre tristul meu mormânt încet-încet.

numai coloarea roșie poate simboliza libertatea...

În calendarul de profesie al muncitorilor prima Mai e zi însemnată cu roșu. Ei au cerut și obținut tot, la noi și într'altă parte repaos de sărbătoare.

Taciturnii muncitori ai fabricelor și micilor uzine, calfe etc., bătrâni, tineri, experți și neexperți, acompaniați de entusiaste ale sexului frumos au străbătut străzile orașelor, cântând, oprindu-se pentru a asculta predici de libertate...

Nepricepătorii zic, că-i caraghiozlic întreaga afacere; cine cunoaște însă, ce organizati sunt azi prin societățile lor muncitorii, ce falangă de solidaritate opun ei față de ori-ce pretensie a stăpânilor, or când e vorba de vr'o pretensiune a lor, găsește cu cale să salute această viață și dor pentru păstrarea individualității în oamenii încovoiați de munca zilei, scorborați de nevoile zilei de mâne, cum sunt muncitorii...

Ideile socialiste se propagă cu putere iresistibilă în masele muncitorilor. Ei citesc, se însuflețesc și e vorba de un serios simptom, de o fermentațiune, care de nu va fi mânăta în ogașele firești ale evoluției sociale, poate aduce mari, dar foarte mari năcazuri.

Căci în nebuna grabă de organizare pe lângă ceva sănătos, înălțător, nu pe alocurea dăm de prognostice patologice...

Organizațiile lor aranjează nu an de an, nu lună de lună, ci aproape zilnic greve și muncitorii imbibăți de idei, poate nu odată rău înțelese stau la dispoziția unor oameni, cari prin orașe mari, prin centrele capitalelor, umblă după căpătuire...

Războiul ruso-japonez

— 2 Maiu.

Londra. Corespondentul lui *Daily Mail* scrie din Saigon: Mai mulți matrozii ruși au fugit, când flota rusă era în golful Camran.

Londra. Guvernul japonez a chemat în China pe acel inventator englez, care ar fi descoperit corăbiile submarine, ce pot sta 25 zile sub apă.

Honcong. Comandantul vaporului *Stetina* povestește, că pe la mijlocul săptămânii trecute a văzut vr'o treizeci și șase de vase rusești de război în apropierea golfului Honghoe.

Londra. În New-York a produs mare agitație vestea, că flota rusă s'a îndreptat spre insulele Filipine.

Berlin Nu se crede nici nu e probabil, că escadra din Vladivostok s'ar fi unit cu flotele admiralilor *Rosdestvenski* și *Nebogatov*, fiindcă oficios nu se știe aici absolut nimic despre manevrele flotei lui *Scrydlov*. *Unirea celor două escadre baltice e însă sigură.*

Londra. „*Daily Mail*” află, că flotele ruse s'au unit pe lângă insula Hainan, unde rămân deocamdată pentru câtă-va vreme. Vestii nouă despre manevrele flotelor ruse nu au sosit.

Petersburg. Noul ministru de război în Rusia e *Manuchin*, până acum oficiant în ministeriul de război.

Greva.

Grevele continuă, îndeosebi în Polonia rusească. În Varșovia la o ciocnire a muncitorilor cu miliția au fost omorâți și

răniți vr'o 100 de înști. Prăvăliile au fost închise.

În Bacu în prezența guvernatorului și senatorului president în catedrală s'au împărțit între popor proclamații și s'a strigat: *Jos cu despotismul!*

— Știri prin postă. —

„*Moscovskaia Viedomosti*” vorbind de flota japoneză și de cea rusească zice:

„Deși *Rosdestvenski* are două chiurasate mai mult ca Togo, alte împrejurări compensează această superioritate. Ținând seamă de toate, putem pretui astfel puterea celor două dușmani. La depărtare de 6 mile vasele japoneze pot azvîrli zece tone de metal mai mult decât Rușii, în fie-ce jumătate de ceas. La depărtare de cinci mile, Rușii ar putea arunca în fie-ce jumătate de ceas trei-zece tone de metal mai mult, ca Japonezii. Deci Rușii ar fi superiori cu mult. La patru mile Japonezii sunt aproape de două ori mai tari ca Rușii, ear la trei mile superioritatea lor e zdrobitoare. La această depărtare Rușii pot arunca numai jumătate atâta metal cât Japonezii și c'o iuteală mai mică decât Japonezilor c'o treime. De oare-ce flota rusească se mișcă în mijlociu cu două noduri pe ceas mai puțin decât cea japoneză inițiativa luptei o are Togo. *Rosdestvenski* va trebui să se folosească de artileria sa mare ca să nu lase pe Japonezi să se apropie și să tragă folos din artileria lor mai ușoară. Nădejdea noastră, sfințește zisul ziar, nu e în superioritatea materială, ci în dibăcia și norocul lui *Rosdestvenski*.

Tactica Japoneză. — Corespondentul ziarului elvețian *Bund* a intervievat pe locotenentul colonel *Gertsch*, atașat militar elvețian pe lângă statul major al generalului *Kuroki*. Extragem din declarațiile interesante ale acestui oficer pașagiile următoare:

„Am văzut asalturi, în cari liniile se angajau una după alta și cari după ce luau poziția înaintau secerate lăsând în urmă grămezi de cadavre. Soldatul își lasă de o parte sacul ca să fie destul de liber în mișcare; își ia numai cartușiera cu 150 de cartușe și pleacă.

„*Correspondentul*... zice sunt bine echipate și merg cu ușurință; cu toate că Japonezul nu e nici odată grăbit, el totuși sosește destul de timpuriu, pentru vrăjmaș. Rușii nu le-au făcut victoria prea grea; cu o altă armată europeană n'ar fi mers lucrurile așa de ușor.

Chiar dela începutul acțiunii, Japonezii așează foarte numeroase linii de tiraliori și lasă foarte puține rezerve. În acest chip caută să obțină de odată superioritatea focului, și au putut să obțină victorii chiar asupra unui inamic superior numeric. Adesea își întind frontul pe o pe o lungime extraordinară: un batalion ocupă până la un kilometru.

Așezarea și ordonarea liniilor de tiraliori japonezi este un model; articularea unităților este foarte bine menținută; Japonezii nu se preocupă afară din cale din menținerea riguroasă a distanțelor între oameni și unități. Pe cât e cu putință, toată compania e desfășurată, chiar dela începutul luptei, uneori întregul batalion cu cele patru companii ale sale.

Chiar în mijlocul asaltului, Japonezul întrebuințează sapa. Indată ce o linie de tiraliori s'a oprit, cu perspectiva de a sta mult timp într'un punct, trăgătorii își sapă un adăpost.

Cavaleria japoneză n'are cai buni, dar e superioară celei rusești în serviciul de eclerori. Cazacii au cai și mai răi și sunt insuficient instruiți.

Materialul de artilerie, rusesc este mult superior celui japonez. Artileria rusă poartă să deschidă focul la șase-șapte kilometri; Japonezii nu pot deschide focul decât la 4-4½ km. Dar Rușii nu știu să utilizeze acest avantaj. Conducerea focului și serviciul pieselor nu sunt la dînsii la înălțimea progreselor moderne. La Japonezi, șefii de baterii sunt instruiți, și servanții pieselor esecelenți, astfel că focul artileriei lor e foarte eficace. În tot timpul cât ține o luptă, Japonezii aruncă o ploaie de proiectile, pe deasupra capul infanteriei lor, asupra înălțimilor ocupate de inamic, până când acestea sunt ocupate de trupele lor. Rușii dimpotrivă, își risipesc șrapnelele pe toată câmpia și nu obțin astfel nici un rezultat simțitor. De aceea și Japonezilor nu nu le prea pasă de șrapnele rusești.

504

lecesori, altele descoperite, prin Biblioteci străine, de cătră el însuși. Câte au lucrat până acum sunt o cheazășie pentru primul monument ce vor înălța Istoriile naționale, împreună cu alți nu mai puțin învățați specialiști, cari își așteaptă rândul la Academie.

Despre ceilalți membri noi, se știe că doi savanți, activitatea cărora, în speștea lor, s'a dovedit și temeinică și subțire. Totuși, ei sunt încă numai o speșă, pe care timpul o va făptui.

Academia Română intră, din an în an, în dotărire pe drumul visat, acum trei-zece ani de aci, de întemeietorii săi și meșteșugarii cu degetul, cu un gest maiestuos, Regele Carol...

— Noul vicespan și protonotar al comitatului Csanád. În 2 Maiu n.s'a ținut alegerea de span și protonotar în comitatul Csanádului. Jdătit și șansele lor le-am expus în un nătreut.

Unanim a fost ales vicespan Hervay István; la el de protonotar s'au împărțit voturile în modul următor: Tóth József 74, Tarnay Ivor 29 și Földessy 2. Subnotar a fost ales Tarnay Ivor în al loc, în al doilea Vajda Jenő, iar în al III-lea Vajda Jenő.

— Contesa Montignoso în crasă de bani. Telegrafat din Dreza; Tractările cu conțesa Montignoso n'au dus la rezultat. Curtea din Dreza refuză a-i da apanagiu. Se zice că conțesa a necesitată să-și vindă din bijuterii.

— Examenul de maturitate și de clasă la Arad. Examenul de maturitate, precum și examenul de clasă pentru clasa a VIII. se vor țin în 5 și 6 Maiu (Vineri și Sâmbătă) exade religie și examenul privatistilor; în 8 (Luni) examen din latină, greacă, respective în 9 Maiu din germană și matematică, în 10 Maiu din filozofie și fizică, în 11 Maiu din ura greacă, în 12 Maiu din gimnastică, în 13 Maiu din maghiară și istorie. Examenul scripice țin din 15—19 Mai, iar examenul oral va fi în 4 Iunie.

— Avansări la regimentul aradan. Într-unle de Maiu dela regimentul aradan de erie (33) cent, ca di ion temenle a fost at la rangul de colonel, iar dl Emil Her-rangul de locotenent. Felicitările noastre!

— Deputat nou. Se scrie din Zsolna: Marti ales deputat aici unanim independistul *Prosky Valér*.

— Monumentul lui Victor Hugo. La 6 se va inaugura la vila Borghese statuia Victor Hugo oferită Romei.

Această solemnitate se va face în prezența Italiei și a principalelor autorități italiene și al ambasadurului Franței.

— Fidanțare. Dl Romulus Ivan și d-șoara Miron fidanțai! Felicitările noastre!

— Cununie. D. Vilma Popa și Petru Incidu, și anunță cununia care să va celebra la Duna Tomi, în 24 Aprilie st. v. la 3 ore p. biserica gr.-or. din Fureșoara.

— Lăsămăntul unui milionar pentru fonde pensione al învățătorilor. Se telegrafează New-York, că milionarul Carnegie a testat 0.000 dolari, adică cincizeci milioane cop pe seama fondului de pensuni al învățătorilor.

— Monumentul lui Gambetta. Monumentul Gambetta, care a fost inaugurat în președintelui Republicei, a președinților relor și a ministrilor, ocupă exact, în cenlelei Tourny, locul unde se ridica, înainte Septembrie, statuia equestă a lui Napoleon — care se credea a fi de bronz și care s'a perit a fi de zinc — când poporul o aruncă mânt și o sfărâmă în momentul proclamării licei.

Ideea de a ridica la Bordeaux un monu-mentul Gambetta datează din 1893. Ea luă na-șterea la inaugurarea unui cerc republi-cundat la Bastide sub numele marelui patriot ez. Spuller presida acea serbare. El exaltă oria eroului apărării naționale și din această formă proiectul care și-a primit consacrară. În vreme urmărit și studiat cu concursul a

altor trei cercuri republicane din Bordeaux; cer-cul Voltaire, cercul National, și cercul Vergniaud. Acest proiect luă formă în 1900. Se formă un comitet sub presidenția lui Counord, și se decise să se deschidă o subscripție națională pentru ridicarea monumentului. Succesul a fost mare.

Resursele asigurate, execuțiunea proiectului fu încredințată lui Dalon, care, din nenorocire, muri la 15 Aprilie 1902, înainte de a-și termina complet opera, în care, astfel după cum pro-misese, își „pusese tot sufletul său“. D. Camille Lefebvre, desemnat de Dalon însuși pe patul de moarte, termină una din grupe, pe care maestrul o lăsase neterminată. Acestor două nume tre-bue adăogat acela al d-lui Formigé eminent ar-chitect.

Pe piața lucrările fură începute la 2 Martie 1903 și la 8 Iunie al aceluiași an se procedă solemn la punerea primei pietre sub președinția d-lui Chaumié, ministru al instrucției publice.

În această primă piatră se zidi o „carte de bronz“ amintind istoricul monumentului și nu-mele acelora cari au participat la ridicarea lui. Fu sfârșit în luna lui Aprilie 1904.

Pe pedestal, Gambetta se ridică într-o atit-dine nobilă și mândră; s'ar zice că voește să vorbească și să pronunțe unul din acele superbe discursuri cari electrizau pe auditorii.

De desubt, la dreapta sa, sprijinindu-se de soclu, înțelepciunea susține Libertatea care pare aproape de a cădea, mușcată de picior de o vi-peră. Această grupă alegorică este o aluzie la perioada dela 16 Maiu.

Grupa din stînga reprezintă un copil care își apără mama; el simbolizează apărarea na-țională.

În josul feței anterioare a monumentului, blazonul orașului Bordeaux se odihnește pe dra-pele și arme având, de-asupra, următoarea ins-cripție în relief:

Lui Leon Gambetta

1838—1882

Și în amintirea

Apărării naționale

1870—1871

Fața posterioară poartă, săpată inscripția următoare:

Subscripție națională

De desubt, o legătură de arme ale regimen-telor cari au combătut contra Prusiei, din mij-locul cărora se detașează un chipiu purtând nu-mărul regimentului 57 de infanterie, singurul re-giment — vechiul „teribilul pe care nimic nu-l opreste“ din primul imperiu — care luă un dra-pel dela inamic în 1870.

Marmura soclului și a statuei este de Car-rara, a treptelor de Saint. Bât și granitul piede-stalului de Vira.

— Omor pe piața Attila. Jertfă a gelosiei a căzut Fekete Dezső, calfă de lăcătuș, zilele tre-cute. Calfă de cismar Szuperics Ferencz încă înainte de a se convinge a voit să-și facă impo-sibil rivalul.

Fekete cătră zece ceasuri stătea înaintea porții cu frate-său mai mic. Deodată vine un ne-cunoscut, îl trage la răspundere pe Fekete, de ce a injurat pe tata și pe mamă-sa, apoi cu un cuțit lung l-a străpuns în inimă.

Szuperics credea adecă, că servitoarea Mayer Kati, de care el era îndrăgostit la nebu-nie, întreține relații cu Fekete.

Ucigașul a fost prins.

— Decorarea unui român. Ziarul „Frem-denblatt“ comunică că împăratul Francisc Iosif a conferit locotenentului-colonel G. Exarcu, atașatul militar al României la Viena, ordinul coroanei de fer de cl. II-a cu ocaziunea ple-cării sale.

— Vifor înfricoșat. S'a telegrafat din New-york, că în Texas de câte-va zile sunt vifore foarte mari. Foarte mulți oameni au perit.

— Misiunea Charcot. Doctorul Turquet, care a făcut parte din expedițiunea la polul sud a lui Charcot, a adus în Franța o colec-țiune de mai mult de o mie paseri și de plante în mare parte necunoscute și 150 tipuri de ani-male diferite, paseri și pești, etc.

Asupra expedițiunii, înțe alte, Dr. Tur-quet a spus că ce a făcut mai mare plăcere exploratorilor eșind din nestîrșitele câmpii de ghiață a fost când au văzut iarba verde.

— Spălatul picioarelor la Munch. În fi-care an, în ziua de Joia Verde, prințul regent al Bavariei, spală după obiceiul vechiu la 12 bătrâni picioarele. Adică el țirna apă peste dinsele și le usucă apoi. Acesti 12 oameni se numesc de popor cei 12 apostoli.

În ultima Joia verde, cel mai bătrân din cei 12 apostoli a fost unul Peter Huter în vîrstă de 103 ani. El a fost agricultor și se bucură și acum de o bună sănătate; e cam lădu de urechi și slab de picioare, dar citește fără ochelari și merge singur la biserică. Strănepoții lui nu-și pot aminti să-l fi văzut vre-odată bolnav. Acum doi ani el a cosit și a treerat. Pofta lui de mîncare e superioară, iubește mult mîncă-rile grase în fiecare Duminică Huter lua 2—3 halbe de bere și fumează mult.

Regentul întreabă în fiecare an dacă bă-trunul mai fumează și-i trimite țigari. Îl place mult seara înainte de a se culca să bea un pă-hărel de rachiu. Huter se îmbracă singur. El își aduce aminte de tot ce s'a petrecut cu el până la vîrsta de 11 ani; povestește despre Francezi și despre Ruși. Orașul Munch îi place mult și el competează să vină acolo și în anul viitor de Joia verde.

Cei trei fi ai lui au 7 nepoți și 15 stră-nepoți.

El are obiceiul de a număra în toate Du-minecile pe vizitatorii bisericii bărbați în deo-sebi și femei deosebit, dănd raport când sosește acasă.

— O modă. Acum câțiva ani o artistă franceză, Cleo de Meroode, a găsit de cuviință să pună la modă o nouă pieptănătură cu părul lăsat pe urechi, care a contribuit să-i facă suc-cesul mai mult decât talentul ei de artistă.

Metoda aceasta a prins și la noi și sumă mare de coconite și de d-șoare se piaptăna cu părul pe urechi „a la Cleo de Meroode“.

Cu toate acestea peptănatura cu părul pe urechi era foarte obișnuită în trecut la noi.

Pela 1820 clucereasa Boldeasca, una din frumsețele și elegantele de pe acea vreme, pu-se deasemeni la modă pieptănatura cu părul pe urechi și mult timp elegantele de atunci se pieptăneau „ca Boldeasca“.

Moda Boldestii a ajuns în... Sîmă de artist. Donă artiste ale unui circ din Worthsville s'au măritat cu doi artiști al aceluiași circ.

Căsătoriile s'au celebrat... pe trapeze în mișcare.

Magistratul, care făcea slujba de ofițer a stărei civile, a fost urcat pe o piramidă de clovni, ca să fie la înălțimea necesară.

Perechile rostiră sacramentul „da“ într'un avînt puternic al trapezelor, așa că soții ajun-seră unul în fața altuia și schimbă din zbor inelele.

— O influență miraculoasă se poate ajunge prin crucea vindecătoare electro-magnetică R. B. Nr. 86967 și neîntrecută în rezultate este aceea, care a inventat-o dl Müller Albert (Budapesta, Vadasz ut nr. 42/K Zilnic sosesc scrisori de mul-țămită și într'adevăr sunt înduioșătoare urările vindecătorilor. Astfel d. e. dl Steinhart Iacob (Kula) a trimis următoarea epistolă: „St. dle Müller! Am onoarea a vă aduce la cunoștință, că dela folosirea crucei electro-magnetice R. B. Nr. 86967 ce am comandat înainte cu patru săptămâni sunt pe deplin de durerile reumatice, cari m'au chi-nuit 15 ani și nu pot îndestul recomanda inven-țiunea d-tale amicilor mei. Primiți din parte-mi mulțumirile cele mai profunde, să vă dea bunul D-zeu mulți ani fericiți pentru sirguința și acti-vitatea d-voastră. Invențiunea d-voastră nu me-rită numai 6 coroane, ci mil. Cu deplină stimă: Steinhart Iacob.“

Justiție.

Arad, 3 Maiu

§. Osîndit. Eri a rostit tribunalul din Arad sentența asupra nefericitului scriitor notarial din Taut Augustin Popescu, osîndindu-l pentru 17. cazuri de defraudări la un an și jumătate temniță

§ Francisca Klein e recomandată spre agrițare. O depeșă din Viena anunță, că tribu-nalul Vienes va recomanda pe ucigașa Francisca Klein spre agrițare.

ECONOMIE.

Arad, 3 Mai.

Banca „Concordia“ din Lugoj a ținut la 25 April n. sub prezidiul dlui Nicolae Franțiu adunare generală extra-ordinară, în care s'a făcut alegerea unei noul direcțiuni, în locul celei vechi demisionate. Au fost aleși în direcțiune pe 6 ani: Dr. Béla Fränkl, Dr. Moritz Deutsch, Rob. Deutsch, Moritz Stern, Samuel Spitzer R. Brauch. Pe 3 ani: Iacob Kaufmann, Daniel Nicolits, Bart. Popper, Dr. Dimitrie Florescu, Ioan Muntean și Ern. Patzel.

Apel. Pentru a putea compune atât pentru expoziția din vara aceasta, cât și pentru muzeul nostru etnografic o colecție cât mai completă de ouă incondeiate cu desemnuri și motive originale și tipice românești, ne adresăm pe aceasta cale tuturor prietenilor noștri și în prima linie conducătorilor despărțămintelor noastre, ca din incidentul sărbătorilor de Paști să adune din ținuturile lor cele mai frumoase și mai caracteristice modele de ouă incondeiate și să ni le trimită pe sama colecțiilor, ce pregătim. (Adresa: Biroul Asociațiunii, Nagy-szeben str. da Morii Nr. 6) — Sibiu, în 24 April 1905. — Prezidiul Asociațiunii. Șulufu.

Curs de stupărit: Terminul cursurilor de stupărit, ce se vor ține în stupăria de stat din Gödöllő în cursul acestui an s'au schimbat în următorul mod:

dela 1 Mai până la 20 Mai pentru țărani,
dela 5 Iunie până la 18 Iunie pentru co-dreni.

dela 20 Iunie până la 5 Iulie pentru preoți,
dela 8 Iulie până la 29 Iulie și
dela 3 August până la 23 August pentru
învățători poporali, în fine

dela 25 August până la 8 Septembre pen-
tru femei.

Loterie de clasă în România. Ziarul vic-nez „Die Zeit“ publică următoarele:

Îndată după sărbătorile Paștilor se va su-primă din România un proiect de lege de clasă de stat. După toată probabilitatea, această loterie se va da unei societăți private, ce s'ar obliga a plasa un anumit număr de lo-zuri și a plăti statului anual o sumă propor-țională.

Dintre ofertele sosite până acum guvernu-lul român s'a găsit cea mai avantajoasă aceea a băncii „Credit Roumain“ (filiala din Bucu-rești a lui „Laenderbank“) și după toată proba-bilitatea oferta aceasta va fi primită și de mi-nistrul de finanțe.

Venitul curat al loteriei va fi întrebuințat pentru îmbunătățirea stărei sanitare a comu-nelor rurale.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

— Cota oficială pe ziua de 3 Mai. —

Incheierea la 12 ore:

Grâu pe April (100 clgr.)	18.38—18.40
Secară pe April	15.00—14.02
Ovăs pe April	14.52—14.54
Cucuruz pe Maiu	17.12—17.14
Grâu pe Octombrie	13.90—13.92
Secară pe Octombrie	12.04—12.06
Grâu pe Maiu	—

Incheierea la 5 ore:

Grâu pe April 1905	18.28—18.30
Secară pe „	14.96—14.98
Ovăs pe „	14.48—14.50
Cucuruz pe Maiu	16.98—17.00
Grâu pe Octombrie	13.84—13.86
Secară pe „	11.98—12.00
Grâu pe Maiu 1905	—
Cucuruz pe Iulie	—

Piața din Arad.

S'au vândut:	(100 klg.)
280—300 mǎi metrici grâu cor.	16.20—16.60
180—200 „ „ cucuruz „	15.20—15.40
Semnare nominală: secară:	14.20—14.40
„ „ orz:	14.40—14.60
„ „ ovăs:	13.60—13.80

Piața din Aradul-nou.

S'au vândut:	
700—800 mǎi metrici grâu cor.	8.50—8.60
400—500 „ „ cucuruz	7.50—7.60

Semnare nominală: secară	7.30—7.40
„ „ orz:	7.20—7.30
„ „ ovăs:	6.90—7.00

Bursa de bucate din Timișoara.

Grâu: 70—100 klg.	Cor. 16.50—16.60
„ 80— „ „	„ 16.60—16.70
Secară: 100 „	„ 13.80—13.90
Orz: „ „	„ 13.80—14.—
Ovas mercantil 100 klg.	„ 13.60—13.70
„ cernut „ „	„ 13.40—13.50
Cucuruz vechiu „ „	„ 15.70—15.80
„ nou „ „	„ 15.40—15.50

Prețul alcoolului în Arad.

Alcool rafinat în mare	cor. 158.—
„ „ mic	„ 160.—
„ brut „ mare	„ 156.—
„ „ mic	„ 158.—

Tîrgul de porci din Kőbánya.

— 3 Mai. —

De prima calitate ungară: Bătrâni grei pă-rechea în greutate peste 400 chlgr. 130—131 fil.; bătrîni mijlocii, părechea în greutate 300—400 chlgr. — fil.; tineri grei în greutate peste 320 chlgr 139—141 fil.; Calitate sirbească: grei, părechea peste 200 klg. 139—141 fil.; mijlocii părechea 240—260 chlgr. greutate 138—139 fil. Ușori până la 240 kgr. 138—139 fil.

Bibliografie.

A apărut: „Viața nouă“ Nr. 6. Conținutul: Un început bun; Poesii: În pribegie, Cântecul parcului, Venise! Seara; Curente în poezie până la Eminescu de M. Galită; Păstrarea ruinilor noastre istorice, de G. Moroianu: O anchetă; Cărți nouă.

Floricele din Banat. Cântări populare și Motto-uri din compozițiunile d-lui I. Vidu și alții. Culese de N. Jugănarul. Preț 20 bani plus porto poștal. Se află de vânzare la Redacția „Drapelul“

„Litughia“, s tului Ioan Gură-de-Aur, pusă în note muzicale după melodiile celor opt glasuri bisericești și armonizată pentru corurile de 4 voci mixte de Iuliu Birou, învățător și cantor primat, Preț 5 cor. Se poate căpăta la autor.

„Manasse“ Dramă originală în patru acte de Ronetti Roman. Preț 2 lei. Se poate căpăta la librăria H. Steinberg. București, Strada Ga-broveni Nr. 10.

„Carte de cetire“ pentru clasa I II gimna-zială și reală, seminare pedagogice și școale su-perioare de fete de Ioan Popea revidată de Dr. Constantin Lăcea profesor. Ediția V. Se poate căpăta la librăria H. Heidner, Brașov.

„Convorbiri literare“ Nr. 4 Cuprinsul: A. Naum La Roma, St. O. Iosif: La Vaslui, la cur-tea nouă, Alexandru A. Naum: Amiaza, Toamnă Nostalgie (poezii) Sextil Pușcariu: Studii și no-tițe etimologice X: etimologii. N. Frolo: Pro-meteu înălțuit (tragedie de Eshil trad. în ver-suri) G. Bogdan Duică: Manasse de Ronetti Ro-manui (Andiu critic, Ioan S. Floru: Constituirea istoriei ca știință. (Rtudiu asupra operei Alinat. D. Xenopol „Principiile fundamentale ale istoriei“).

„Revista noastră“ Nr. 3 sub direcțiunea d-nei Constanța Hodoș. Cuprinsul acestui număr: Bubi, schiță de Constanța Hodoș, Cugetări de Spic. Hristos, versuri de Nina P. Evoluția so-cială a femeii, de Elena B. Popovici, Iubirea ta așa să fie, versuri, de Maria Baiulescu, Frumu-setea de dr. Virg. Alexandrescu, Punct, versuri de Elena Poenaru, Melodii, schiță, de Carola Un-garh, Noapte, Fastel, Tot o soartă, April, Liniște, versuri de Varia. Martiri, Pământ și apă de Con-stanța Hodoș, Îrvățământul în Macedonia de Li-beritatea Vaian Reminiscență, versuri de Nina P. Cronică literară: Academia și literatura de I. G. Doină, versuri de Ana M. Holda, Carnetul meu: Tinerim. artist. de Petrica Ralet, Răspunsuri, de Red.

MUSTANGERUL NEGRI

— ROMAN SENAȘIONAL —

De

MAYNE-REID și F. WHITTAKER.

(Urmare.)

Lebar ștergea zimbînd sudoarea ce de pe fața sa întunecată și haină. Își în-calul tot mai mult cu lovituri de biciușcă pînteni.

Armăsarul părea, că alunecă peste ea un zbor de porumbel sălbatic, atingă numai, și în mai puțin de două minute ajun-ga la intrarea potecii ascunse, unde călărețul să pătrundă, cu capul plecat și cu același

Dar' odată prins din toate părțile de cînșul, ce mîrginea poteca, Lebar înce-tragă de frînă, până când animalul trecu mers mai cuminte și astfel pătrunse în Seminoliilor...

Când ajunse la intrarea luminiișului, noscu, că sosise prea târziu. Trupa fele-lide intra în lagărul Pieilor-Roșii.

XV.

Viziunea tigrului.

— Acum, colonele, șoptise Wash ajungând într'un loc, de unde zăria lagărul noliilor, trebuie să-mi cedezi comanda de pe această afacere și să-mi îngăduiești să lucre-bunul meu plac. Cunosc mai bine, dec-pe această bestie de Coadă de Tigru. Mă descurca mai bine cu el. Ne-am înțeles? să mă lași să lucrez în voia?

— Da, dragul meu Wash, îți dau eu meu de gentleman, răspuse colonelul. Cunoști mai bine decât mine obiceiurile racterul acestor sălbatici! Dar', dragă de-l vor fi ucis! Ce mă voi face? Cîndrăzni să mă mai înfățișez înaintea sor-Și de l'or acide, când ne vor vedea sosin-

— Nu te teme, colonele. Nu e mo-pund eu de asta. De l'ar fi ucis, am fi g-drum leșul său jupuit de păr. Și dacă ar să-l ucidă, până acum s'ar fi făcut; nu se-păda astfel de rescumpărarea, ce nădăjdu-capete. Lasă-mi, dar', să tragăz afacere cu vecinul Strother, și îngăduiește-vei face tot ce vă vom spune?

Îți îngăduiesc, colonelul cu

mișcată.

După aceste cuvinte, mică trupă în lagărul Seminoliilor.

Sosirea lor nu păru să producă vre-care; singurii copii se adunară de fie-car a intrării, în tăcere ca și cum ar fi fost astfel. Dar' într'aceea în jurul lor, fele amenințătoare și violene.

Wash Carrol nu se opri la intrarea lui; și s'ar fi zis, că n'avea de loc cunoș-primejdia, în care se afla. Era, într'adev-rit să înfrunte ori-ce pericol pentru a-ș-scopul cu ori-ce preț.

Înaintă dar' cu mersul său liniștit până la coliba lui Coadă de Tigru, în fa-se aflau cinci sau șase războinici înarma-se întoarse în spre colonel și-l șopti rep-

— Acum, colonele, d-ta și oamenii veți rămănea aci călări și gata la ori-ce ochi deschis și nu lipsiți să trageți as-dienilor din prejur, îndată ce vă voi u-nalul. Vecinul și eu ne însărcinăm cu

Fără a se grăbi, fără să aibă ch-de a privi în jurul său, descălecă imi-totul de Strother. Apoi amândoi se în-spre coliba șefului și intrară ținând ca-gata sub brațul stîng.

Ajungând la un pas de coadă d Wash Carrol scoase din brău învelișul p-lui de tutun, pe care-l găsisse în drum provenia din lagărul lui Magoffin. Apoi astfel cum era murdărit de noroiu și tă-copitele cailor, dinaintea șefului care s-picioare.

— Șefule, unde crezi, că am găsit întrebă el cu o voce sigură, dar' la părerea nepăsătoare.

Seminolul rădică ochii, privi pe viz-său și scoase un mărăit înăbușit.

Acesta fu singurul său răspuns.

— L'am găsit pe drumul, care cond-lagărul prietenului meu la satul vostru înțeles, că voi ați răpit pe tinărul șef al palide? Ce-ați făcut cu el? (Va)

Redactor responsabil: Sever Boen.
Editor-proprietar: George Nichia.

Igaz

Sándor

clasicornier și giuvvergiu.

ARAD, Piața Libertății

Anga edificiul teatrului vechiu.

și argint calcat cumpără p. prețul
mai mare de zi, ori schimbă pentru
alte obiecte de aur și argint

SE CAUTĂ

un *asistent de farmacie* diplomat sau nediplomat, precum și un *practicant*, care a absolvat 6 clase gimnaziale; se cere cunoștința limbilor: română, germană și maghiară. Oferite la adresa: **Apotecarul NÉMET.** Temesvár

DOCTORUL

ALEX. M. POP

specialist în medicina internă;
consultă zilnic de la 8—12 a.m.
și de la 3—6 p. m. — în

BAILE HERCULANE

(HERCULESFURDÖ)

FEJÉR ANTAL

pictor de embleme, firme și zugrav
Arad, Strada Rákózy Nr. 10
pregătesc potrivit timpului modern

TABELE DE FIRME,

pe sticlă, tînă, lemn, etc.

Tot asemenea zugrăviri cu gust imitație de lemn natural.

Comenzi în provincie se savăresc prompt, cu preturi foarte moderate.

INSTITUTUL LUI LÖWY

ten împrumut de **SACI** și strae

mandă marele magazin de saci și strae bune în orice mărime.
liciu prompt și conștientios. — Preturi foarte ieftine.

cel mai bun loc pentru saci și strae bune!

ARTOFI PRIMA

cu vagonul
pentru culna și samănat.

Löwy Zsigmond

— Temesvár gyárvaros, Fő-utca 33. sz. —

Rog

**Incercați
și vă veți
convinge!**

să binevoiasă fie cine a se convinge ce convenabil poate să-și procure de la mine

*articole de aur, obiecte ornamentice
de argint, juvaeruri moderne, precum și
orologe de buzunar foarte fine.*

Preturile s'ieftine.

Asortimentul mare.

Cu stimă:

GELLER I.

— Arad, Andrassy-tér 14. —

eria cîștigurilor dela a XVI
loterie de clasă ungară.

10,000 ^{losuri} cu 55,000 ^{căști-}guri.

Tot al doilea los câștigă.

el mai mare câștig eventual

UN MILION COR.

1 premiu de cor. 600000

1 câștig „ 400000

1 „ „ 200000

2 „ „ 100000

1 „ „ 90000

2 „ „ 80000

1 „ „ 70000

2 „ „ 60000

1 „ „ 50000

1 „ „ 40000

5 „ „ 30000

3 „ „ 25000

8 „ „ 20000

8 „ „ 15000

36 „ „ 10000

67 „ „ 5000

3 „ „ 3000

437 „ „ 2000

803 „ „ 1000

1528 „ „ 500

140 „ „ 300

34450 „ „ 200

4850 „ „ 170

4850 „ „ 130

100 „ „ 100

4350 „ „ 80

3350 „ „ 40

55000 ^{căștiguri și pre-}miu, total cor. 14.450.000

A P E L

la a XVI-a loterie de clasă ungară.

Tragerea primei clase va fi deja

la 25, 26 și 27 Maiu 1905 n.

Pretul losurilor clasei prime

un întreg

jumătate

un pătrar

un optar

12 cor.

6 cor.

3 cor.

1.50 cor.

Trimiterea losurilor originale se face prin rambursă ori prin plătierea prealabilă a prețului. Cel mai ușor și mai practic mod e a trimite banii prin rambursă. La ori ce comandă alătur planul oficios de sortire. Lista oficioasă a tragerilor o trimit imediat după tragere. Pun fără taxă la dispoziția comitenților mei checuri pentru trimiterea sumelor. — Binevoii a mă onora cât mai îngrabă cu comanda Dvoastră.

CASA DE BANCA

Gaedicke A.

Cea mai mare casă de noroc a Ungariei.

Budapesta, strada Kossuth Lajos No. 11.

o Norocul lui Gaedicke e colosal! o

In scurt timp am plătit comitenților mei

15,000,000 cor., între

aceste următoarele câștiguri principale:

600000 cor.	2/2 nr.	62551
400000 „	4/4 „	11119
400000 „	4/4 „	28916
400000 „	8/8 „	33464
100000 „	4/4 „	42758
100000 „	2/2 „	49878
100000 „	4/4 „	87991
70000 „	1/1 „	60912
60000 „	8/8 „	17357
60000 „	8/8 „	78863
60000 „	4/4 „	82528
60000 „	2/2 „	97263
30000 „	8/8 „	6920
30000 „	8/8 „	38691
30000 „	8/8 „	90964
25000 „	4/4 „	23481
25000 „	2/2 „	30049
25000 „	4/4 „	44411
25000 „	4/4 „	87851
20000 „	4/4 „	14674
20000 „	4/4 „	28950
20000 „	8/8 „	33402
20000 „	8/8 „	35862
20000 „	4/4 „	44410
20000 „	4/4 „	57565
20000 „	1/1 „	60781
20000 „	8/8 „	78878
20000 „	4/4 „	88844
15000 „	1/1 „	31121
15000 „	4/4 „	57734
15000 „	2/2 „	77950
15000 „	4/4 „	82506

Distinsă cu mai multe medalii de aur și diplome.

Numărul telefonului 322.

Frumsețea femeiască
se ajunge
prin cea mai bună

crème

de față și de mână

Helén

Prețul 1 cor. 20 fl.

Flacon de probă 70 fl.

Dinți foarte albi

va avea,

cel ce numai câte-va

zile va fi folosit

crema dentală

Helén

Prețul 1 cor. 20 fl.

Contra încăruntări și căderii părului

Prețul 2 cor.

Prețul 2 cor.

Contra pantliciei, apoi amorteții și reumei

Prețul 2 cor.

Prețul 2 cor.

Cel mai bun medicament contra asudării picioarelor și subsuorii, precum și contra mirosului rău cauzat de aceasta — Antisudorin

⊗ ⊗ **Medicină foarte eficace.** ⊗ ⊗

Se poate procura numai

în **Apoteca lui NÉMET,**

Temesvár, Gyárváros, Fő-u. 44/A

Comande prin poștă și telefon

— se efectuează imediat. —

Condițiunea principală »

FRUMSEȚEI

este, ca fața și mâinile să fie fine, iar în scopul acestui mijlocul cel mai potrivit este

Crema-Gyöngy

care este cu desăvârșire inofensivă și face pe ea față de loc după o singură folosire.

În urma unei folosiri îndelungate și miteșerii supărătoare, alunitele și petele de față dispar.

Prețul un borcan 1 cor.

Săpun la Crema-Gyöngy 1 cor.

Gyöngy-Créma pudră 1 cor.

Se poate comanda dela :

farmacistul HAUER LAJOS.

ARAD, Pécskai-ut.

Spălătorie de albituri cu vapor.

Intemeiată la 1888.

MÜLLER J. & FIUL

văpsitor de postav, curățitor chimic și spălătorie-fabrică de albituri cu vapor

în **ARAD:**

Halász-utca 29 - 30 sz.

Stabilimente de colectare:

Asztalos Sándor-utca 2-3., Forray-utca 4., József főherceg-út 11.,
Brassó, Déva, Gyulafehérvár, Szászsebes, Segesvár.

Avem onoarea a aduce la bine-voitoarea cunoștință a p. t. publicului, că ne-am adăugat fabrica de văpsitorie chimică de postavuri și curățitorie chimică cea cu bun renume, cu o spălătorie de albituri cu vapor, provăzută cu mașinile cele mai moderne, unde se spală ori-ce fel de albituri, în deosebi: gulere, manșete și cămași bărbătești, și se calcă de strălucesc. — În fabrica noastră se curăță chimic și văpsesc haine de bărbați, femei și copii, pardesie, dantele, perdele ș. m. d.

Rugându-ne pentru binevoitorul sprijin al p. t. publicului, rămânem

cu toată stima

Müller J. & Fiul.

Nr. de telefon 459.

Spălătorie de albituri cu vapor.